

Bruxelles, 26.4.2017.
COM(2017) 250 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

o uspostavi europskog stupa socijalnih prava

{SWD(2017) 200 final}

{SWD(2017) 201 final}

{SWD(2017) 206 final}

Moramo predanije raditi na uspostavi pravednog i istinski paneuropskog tržišta rada. U okviru tih mjera želja mi je uspostaviti europski stup socijalnih prava kojim će se u obzir uzeti promjene s kojima se suočavaju europska društva i tržište rada. Mogao bi poslužiti i kao kompas pri ponovnoj uspostavi konvergencije u okviru europodručja. Taj bi europski stup socijalnih prava trebao biti dopuna onome što smo zajedničkim snagama već postigli u pogledu zaštite radnika u EU-u. Smatram da je dobro to što ćemo tu inicijativu najprije pokrenuti na razini europodručja, dok će se ostale države članice EU-a moći pridružiti ako žele.

Predsjednik Jean-Claude Juncker, govor o stanju Unije,
Europski parlament, 9. rujna 2015.

1. Uvod

Uspostava uključivije i pravednije Unije ključni je prioritet ove Europske komisije¹. Otkako je predsjednik Juncker najavio uspostavu europskog stupa socijalnih prava, Komisija aktivno djeluje u tom području sa svim relevantnim dionicima na svim razinama. U ožujku 2016. predstavila je preliminarni nacrt europskog stupa socijalnih prava i pokrenula opširno javno savjetovanje radi prikupljanja povratnih informacija². U siječnju 2017. je na temelju okupljanja dionika i podataka koji su prikupljeni iz cijele Europe održana konferencija na visokoj razini, čime je savjetovanje zaključeno³.

Komisija danas predstavlja rezultate tog javnog savjetovanja zajedno sa svojim konačnim prijedlogom za europski stup socijalnih prava. Stup utvrđuje niz ključnih načela i prava kojima će se podupirati pravedno i dobro funkcioniranje tržišta rada i sustava socijalne skrbi. Kako je istaknuto u izvješću petorice predsjednika o dovršetku ekonomske i monetarne unije,⁴ to je ključno i za stvaranje otpornijih gospodarskih struktura. Zbog toga je stup osmišljen kao vodič za ponovnu uspostavu konvergencije radi stvaranja boljih radnih i životnih uvjeta u državama članicama sudionicama. Prvenstveno je osmišljen za europodručje, ali je otvoren za sve države članice EU-a.

Poštovanje tih načela i prava zajednička je odgovornost. Za većinu mehanizama koji su potrebni za uspostavu stupa nadležna su lokalna, regionalna i nacionalna tijela te socijalni partneri i civilno društvo u cjelini. Europska unija, a posebno Europska komisija, mogu pridonijeti uspostavom okvira, pružanjem smjernica i utvrđivanjem jednakih uvjeta za sve, poštujući pritom specifičnost nacionalnih uvjeta i institucijskih okvira. Iako je to ključno, za djelovanje na razini EU-a bit će potrebna potpora i daljnje djelovanje na svim razinama odgovornosti.

---

¹ Vidjeti političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju, „Novi početak za Europu: moj program za zapošljavanje, rast, pravednost i demokratske promjene”, 15. srpnja 2014.

² Vidjeti COM(2016) 127 final od 8. ožujka 2016.

³ Vidjeti rezultate javnog savjetovanja u popratnom dokumentu SWD(2017) 206 od 26. travnja 2017.

⁴ Vidjeti izvješće petorice predsjednika o dovršetku ekonomske i monetarne unije od 22. lipnja 2015.

Rasprava o socijalnoj dimenziji Europe dio je šire rasprave o budućnosti EU27. Bijelom knjigom Komisije o budućnosti Europe⁵ započeta je opsežna rasprava o tome kakvu budućnost želimo za sebe, za svoju djecu i za Europu. U dokumentu za razmatranje o socijalnoj dimenziji Europe,⁶ koji je objavljen zajedno s paketom za europski stup socijalnih prava, usredotočuje se na dubinske promjene koje će u sljedećem desetljeću zahvatiti europska društva i svijet rada te se utvrđuje niz mogućnosti za naše zajedničko djelovanje i izgradnju Europe koja štiti, osnažuje i brani. U Rimskoj deklaraciji, koju su čelnici EU-a donijeli 25. ožujka 2017., istaknuta je važnost socijalne Europe. Sastanak na vrhu za pravedno zapošljavanje i rast, koji će se održati 17. studenoga 2017. u Göteborgu, bit će dodatna prilika za nastavak rada na tim idejama.

U ovoj Komunikaciji predstavlja se europski stup socijalnih prava i opisuje način njegova provođenja. Prati je niz zakonodavnih i nezakonodavnih inicijativa povezanih s ravnotežom poslovnog i privatnog života, informiranjem radnika, pristupom socijalnoj zaštiti i radnim vremenom. Kako je predviđeno u okviru stupa, tim će se prijedlozima, kad se oni donesu, ažurirati i nadopuniti pravna stečevina EU-a. Samom tekstu stupa priložen je radni dokument službi Komisije u kojem se detaljnije objašnjavaju sva načela i prava⁷. Nadalje, za praćenje napretka na terenu uspostavljen je pregled socijalnih pokazatelja⁸. Njegova je svrha praćenje kretanja i uspjeha u svim zemljama te pružanje temelja za političke smjernice u okviru europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika. Za EU u cjelini pregled socijalnih pokazatelja poslužit će i u ocjeni napretka prema „ocjeni AAA u području socijalne sigurnosti”.

2. Razlozi za europski stup socijalnih prava

Europski stup socijalnih prava predstavlja se imajući na umu današnju i sutrašnju stvarnost. Unatoč nedavnim poboljšanjima gospodarskih i socijalnih uvjeta u cijeloj Europi posljedice krize u posljednjem desetljeću i dalje su opsežne, od dugoročne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih do rizika od siromaštva u mnogim dijelovima Europe. Istovremeno se sve države članice suočavaju s brzim društvenim promjenama i promjenama na tržištu rada. Kao što se navodi u dokumentu za razmatranje o socijalnoj dimenziji Europe, koliko ima izazova, toliko ima i mogućnosti. U EU-u imamo najnaprednije sustave socijalne skrbi na svijetu te obilje najboljih praksi i socijalnih inovacija, ali se moramo suočiti s dosad nezabilježenim socijalnim problemima i prilagoditi im se.

U tom kontekstu bit je europskog stupa socijalnih prava osiguravanje novih i djelotvornijih prava građanima. Dvadeset načela i prava utvrđenih stupom razvrstano je u

---

⁵ Vidjeti COM(2017) 2025 od 1. ožujka 2017.

⁶ Vidjeti COM(2017) 206 od 26. travnja 2017.

⁷ Vidjeti SWD(2017) 201 od 26. travnja 2017.

⁸ Vidjeti SWD(2017) 200 od 26. travnja 2017.

sljedeće tri kategorije: jednake mogućnosti i pristup tržištu rada, pravedni radni uvjeti te socijalna zaštita i uključenost. Usredotočuju se na to kako ispuniti obećanje iz Ugovorâ povezano s visoko konkurentnim socijalnim tržišnim gospodarstvom kojim se želi postići puna zaposlenost i socijalni napredak. Iako su načela i prava zajednička njihovo ostvarivanje ne namjerava se postići jednakim pristupom za sve: u okviru stupa uzima se u obzir raznolikost stanja i promjenjivost raspoloživih sredstava za postizanje tih zajedničkih ciljeva.

Konačni prijedlog europskog stupa socijalnih prava, koji je danas predstavljen, temelji se na brojnim doprinosima prikupljenima tijekom javnog savjetovanja (vidjeti okvir 1.). Uzimajući u obzir savjetovanje brojni parametri preciznije su definirani u usporedbi s preliminarnim nacrtom iz ožujka 2016.

Okvir 1. Savjetovanje o europskom stupu socijalnih prava

Od ožujka do prosinca 2016. Komisija je provodila javno savjetovanje radi prikupljanja povratnih informacija o preliminarnom nacrtu stupa. To je bila prilika i za razmatranje o budućnosti rada i sustava socijalne skrbi, o tome je li pravna stečevina EU-a i dalje primjerena te o mogućoj ulozi stupa u upravljanju ekonomskom i monetarnom unijom.

Savjetovanje je omogućilo opsežnu raspravu s drugim institucijama EU-a, nacionalnim vladama i parlamentima, stručnjacima te civilnim društvom u cjelini. Socijalni partneri imali su specifičnu ulogu u okviru posebnih saslušanja koja su uključivala nacionalne međusektorske organizacije EU-a i sektorske saveze EU-a. U cijeloj Europi održano je više od 60 posebnih događanja s više od 2500 sudionika. U 27 država članica održana su namjenska savjetovanja na nacionalnoj razini. Na namjenski internetski upitnik odgovorilo je više od 16 500 sudionika. Postupak savjetovanja zaključen je konferencijom na visokoj razini, koja je održana 23. siječnja 2017.

Europski parlament 19. siječnja 2017. donio je Rezoluciju o stupu⁹. Odbor regija mišljenje je donio 11. listopada 2016.¹⁰, a Europski gospodarski i socijalni odbor 25. siječnja 2017.¹¹ Komisija je zaprimila i doprinose 21 nacionalne vlade¹², a ministri su o stupu raspravljali na raznim zasjedanjima Vijeća.

Savjetovanjem su utvrđena četiri opća kretanja kojima bi se stup trebao baviti: i. socijalne posljedice krize, uključujući povećanje siromaštva i isključenosti, nejednakosti i nezaposlenost, nizak rast i konkurentnost; ii. budućnost rada i razvoj digitalnog tržišta rada; iii. demografska kretanja, primjerice starenje europskog stanovništva i iv. gospodarske razlike među državama članicama. Ta su pitanja usmjeravala izradu danas predstavljenog europskog stupa socijalnih prava.

Savjetovanjem se općenito dala podrška europskom stupu socijalnih prava kao prilici za stvaranje jače socijalne Europe. Istovremeno se potvrdilo da su gospodarski i socijalni problemi Europe povezani te da je u tom pogledu potrebno trajno djelovanje na svim razinama. Naime, mnogi su ispitanici naglašavali činjenicu da svrha stupa ne bi trebalo biti usklađivanje socijalnih politika u

⁹ 2016/2095(INI).

¹⁰ CDR 2868/2016.

¹¹ SOC/542-01902-00-01-ac.

¹² Austrija, Belgija, Češka, Danska, Estonija, Francuska, Grčka, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Švedska i Ujedinjena Kraljevina.

cijelom EU-u.

Detaljniji sažetak savjetovanja nalazi se u radnom dokumentu službi Komisije koji je objavljen uz ovu Komunikaciju¹³.

Ti su izazovi posebno važni za dovršetak europske ekonomske i monetarne unije kako je istaknuto u izvješću petorice predsjednika od lipnja 2015.¹⁴ Nije riječ samo o socijalnoj potrebi, već i o gospodarskom imperativu. Zaposlenost i socijalni uvjeti znatno se razlikuju diljem europodručja, djelomično zbog krize, ali i zbog neravnoteža koje su nastale u godinama koje su prethodile krizi. Kako je istaknuto u izvješću, učinkovita i otporna tržišta rada kojima se potiče visoka razina zaposlenosti i koja imaju sposobnost apsorpcije šokova bez stvaranja nezaposlenosti ključna su za neometano funkcioniranje ekonomske i monetarne unije. S vremenom pridonose konvergenciji uspješnosti država članica i stvaranju uključivijih društava. Izvan tržišta rada važno je osigurati i da svaki građanin ima pristup odgovarajućem obrazovanju i uspostaviti učinkovit sustav socijalne zaštite kako bi se zaštitili najosjetljiviji članovi društva, uključujući uspostavu osnovne socijalne zaštite. Naposljetku, u izvješću se naglašava potreba za intenzivnijim radom na olakšavanju geografske i profesionalne mobilnosti radi veće integracije nacionalnih tržišta rada. Za to je potrebno osigurati pravedne i ravnopravne uvjete koji su jednako primjenjivi na javna tijela, radnike i poduzeća.

Stoga je stup prvenstveno predviđen za države članice europodručja, ali je primjenjiv na sve države članice koje žele u njemu sudjelovati.

---

¹³ Vidjeti SWD(2017) 206 od 26. travnja 2017.

¹⁴ Vidjeti „Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije”, izvješće Jean-Claudea Junckera, u suradnji s Donaldom Tuskom, Jeroenom Dijsselbloemom, Marijem Draghiem i Martinom Schulzom, lipanj 2015.

3. Politička i pravna priroda stupa

Kao inspiracija za izradu stupa izravno je poslužilo postojeće obilje dobrih praksi diljem Europe, a temelj mu je čvrsti pravni okvir koji postoji na razini EU-a i međunarodnoj razini. Mnoge od tih vrijednosti već su 1957. utvrđene Ugovorima iz Rima i priznate su na globalnoj razini zahvaljujući djelovanju međunarodnih organizacija kao što su Ujedinjeni narodi, Međunarodna organizacija rada i Vijeće Europe. Stup se posebno temelji na Europskoj socijalnoj povelji potpisanoj u Torinu 18. listopada 1961. i Povelji Zajednice o temeljnim socijalnim pravima radnika iz 1989., u kojima su utvrđena temeljna socijalna prava. Istovremeno, tijekom posljednjih 30 godina pravna stečevina EU-a u području socijalnih prava razvijala se i kao posljedica novih odredaba u Ugovorima, donošenja Povelje Europske unije o temeljnim pravima, novog zakonodavstva i sudske prakse Suda Europske unije. U novije vrijeme donošenjem UN-ovih ciljeva održivog razvoja za 2030. osiguran je novi plan za uravnoteženo i integrirano suočavanje s pitanjem iskorjenjivanja siromaštva te pitanjem gospodarskih, socijalnih i okolišnih dimenzija održivog razvoja.

U završnom tekstu u potpunosti se uzimaju u obzir i šira politička razmatranja i pravna ograničenja. Države članice, a u mnogim područjima socijalni partneri, imaju primarnu ili čak isključivu nadležnost u područjima kao što su radno zakonodavstvo, minimalna plaća, obrazovanje, zdravstvo i organizacija sustava socijalne zaštite. One snose i većinu troškova financiranja u područjima obuhvaćenima europskim stupom socijalnih prava. Načela i prava utvrđena stupom morat će se provoditi na razini Unije i država članica poštujući pritom u potpunosti njihove nadležnosti. To je u skladu i s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, kojima se predviđa da će se mjere na razini EU-a poduzimati samo ako se ciljevi mogu bolje ostvariti na razini Unije i ako se tom mjerom ne nadilazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovora. Tim se načelima osigurava da se odluke donose što je moguće bliže građanima Unije i da će se mjere predložene na razini EU-a temeljiti na dokazanoj dodanoj vrijednosti. To je ono što građani očekuju, a ujedno je i najučinkovitije i najdjelotvornije.

Stupom se potvrđuju prava koja već postoje u EU-ovoj i međunarodnoj pravnoj stečevini te se ona nadopunjuju kako bi se uzele u obzir nove okolnosti. Tako se stupom ne utječe na načela i prava koja obvezujuće odredbe zakonodavstva Unije već sadržavaju, već se povezuju prava i načela koja su utvrđena u različito vrijeme, na različite načine i u različitim oblicima te ih se nastoji učiniti vidljivijima, razumljivijima i eksplicitnijima građanima i dionicima na svim razinama.

Na taj način stupom se utvrđuje okvir za usmjeravanje budućeg djelovanja država članica sudionica. Zbog toga je stup predstavljen u obliku preporuke Komisije, zajedno s prijedlogom međuinstitucijske objave. Danas Komisija donosi preporuku na temelju članka 292. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Kao što je to učinjeno za Povelju Europske unije o temeljnim pravima, o prijedlogu međuinstitucijske objave raspravljat će se s Europskim parlamentom i Vijećem.

Stup će se provoditi u raznovrsnim situacijama i u promjenjivim društveno-gospodarskim okruženjima. Stupom se utvrđuje referentni okvir, ali je istovremeno

dinamičan instrument koji dionicima na svim razinama pruža prostor da djeluju u skladu sa svojim nadležnostima i ažuriraju svoje instrumente s obzirom na određene situacije. Naime, trebalo bi poticati eksperimentiranje u području politika i socijalne inovacije radi suočavanja s novim izazovima, a to bi moglo koristiti svima. Kako je navedeno u nastavku, radi praćenja napretka pokrenut će se i pojačati brojne mjere.

Načela i prava utvrđena stupom u interesu su građana, javnih tijela i socijalnih partnera na svima razinama. S obzirom na pravnu prirodu stupa ta načela i prava nisu izravno primjenjiva, već ih je potrebno na odgovarajućoj razini prenijeti u namjenske mjere i/ili zasebno zakonodavstvo. To se detaljnije objašnjava u radnom dokumentu službi Komisije koji je priložen Komunikaciji o uspostavi stupa¹⁵.

U mnogo slučajeva najveći problem nije toliko u priznavanju prava već u njihovoj stvarnoj primjeni. Postoje slučajevi u kojima građani ne mogu u potpunosti uživati svoja prava zbog nedovoljne osviještenosti, provedbe i primjene već postojećeg zakonodavstva. Zbog toga će se u okviru strategije praćenja poseban naglasak staviti na jačanje provedbe postojećih prava. Primjer je takvog djelovanja nedavna ocjena pravne stečevine u području zdravlja i sigurnosti na radnome mjestu: provedeno je opsežno savjetovanje za procjenu učinkovitosti, djelotvornosti, relevantnosti i koherentnosti postojećih zakonodavnih akata te za izradu strategije kojom se osigurava učinkovitija zaštita zdravlja i sigurnosti radnika te koja uzima u obzir administrativno opterećenje i posebne potrebe MSP-ova¹⁶.

4. Praćenje na razini EU-a

Uzevši u obzir prethodno navedena politička i pravna razmatranja za provedbu stupa prvenstveno će biti nadležne nacionalne vlade, javna tijela i socijalni partneri na svim razinama. U priloženom radnom dokumentu službi Komisije dodatno se objašnjava ima li EU pravnu nadležnost za djelovanje¹⁷. Ostatak ovog odjeljka odnosi se na praćenje na razini EU-a.

Na europskoj će se razini upotrijebiti svi raspoloživi instrumenti: zakonodavstvo EU-a, s naglaskom na provedbi već postojeće bogate pravne stečevine, koju prema potrebi treba ažurirati i nadopuniti; socijalni dijalog radi suradnje sa socijalnim partnerima EU-a i pružanja podrške njihovom radu; političke smjernice i preporuke u okviru europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika i financijska potpora u okviru raznih fondova EU-a. Nadalje, potpora provedbi stupa pružit će se i s pomoću novog pregleda socijalnih pokazatelja, kojim se omogućuje praćenje napretka u postizanju rezultata.

Potpora europskom stupu socijalnih prava

---

¹⁵ Vidjeti SWD(2017) 201 od 26. travnja 2017. Načela koja su utvrđena u europskom stupu socijalnih prava odnose se na građane Unije i državljane trećih zemalja sa zakonitim boravkom u Uniji.

¹⁶ Vidjeti COM (2017) 12 od 10. siječnja 2017.

¹⁷ Vidjeti SWD (2017) 201 od 26. travnja 2017.

Komisija predlaže da institucije EU-a zajednički svečano proglase europski stup socijalnih prava. Komisija će zajedno s Europskim parlamentom i predsjedništvom Vijeća poticati raspravu na temelju danas predstavljenog nacrtu objave. Sastanak na vrhu za socijalna pitanja, koji će se održati 17. studenoga ove godine u Švedskoj, bit će ključan za usmjeravanje djelovanja, zajedno s opsežnijom raspravom o socijalnoj dimenziji Europe. U međuvremenu će danas donesena Preporuka poslužiti kao referenca, a ovom će se Komunikacijom pružiti okvir za buduće mjere Komisije. Danas donesena Preporuka bit će izmijenjena s obzirom na konačnu zajedničku objavu institucija EU-a.

Ažuriranje i nadopunjavanje zakonodavstva EU-a prema potrebi

Zakonodavstvo EU-a i dalje je ključno za zaštitu prava građana, kako su utvrđena Ugovorima. Za učinkovitu primjenu niza načela i prava obuhvaćenih stupom bit će potrebne neke dodatne zakonodavne inicijative. Ključna je i trajna zadaća Komisije osigurati ažuriranje i primjenjivost zakonodavstva EU-a. To se uzima u obzir u nizu novijih inicijativa, kao što su usklađivanje sustava socijalne sigurnosti, upućivanje radnika, revizija okvira EU-a o zdravlju i sigurnosti na radnome mjestu i Europski akt o pristupačnosti za bolje funkcioniranje unutarnjeg tržišta dostupnih proizvoda i usluga u korist osoba s invaliditetom i starijih osoba. U okviru stupa pruža se novi način na koji se može procijeniti je li postojeće zakonodavstvo EU-a izrađeno i primjenjuje li se na način koji odgovara njegovoj svrsi te je li primjereno za odgovor na nove izazove. Pokretanje stupa popraćeno je prvim skupom zakonodavnih inicijativa povezanih s ravnotežom poslovnog i privatnog života, pristupom socijalnoj zaštiti i informiranjem radnika. Daljnje inicijative u područjima obuhvaćenima načelima i pravima koja su uključena u stup donijet će se u okviru budućeg postupka pripreme godišnjeg Programa rada Komisije i rasprave o njemu.

Bolja provedba zakonodavstva EU-a

Osim na nove zakonodavne inicijative europski stup socijalnih prava usmjeren je na učinkovitu provedbu postojećeg zakonodavstva. Pokretanjem stupa pruža se mogućnost bolje provedbe i primjene postojeće pravne stečevine i s pomoću nezakonodavnih mjera. Takva bolja provedba uključivat će potporu za veću osviještenost u pogledu prava, mehanizme provođenja ili prema potrebi pojačane smjernice za interpretaciju. Nedavno donesen Europski program za ekonomiju suradnje¹⁸ i danas objavljena Komunikacija za tumačenje Direktive o radnom vremenu tematski su primjeri oblika u kojima se takve smjernice mogu pružiti¹⁹. Komisija će, posebno na temelju podataka socijalnih partnera, ispitati gdje postoje propusti u provedbi i odlučiti koje je mjere potrebno poduzeti.

Potporna socijalnom dijalogu u EU-u

Od početka svojeg mandata Komisija je podupirala ponovno pokretanje socijalnog dijaloga na razini EU-a davanjem novog poticaja sudjelovanju socijalnih partnera u donošenju politika i

---

¹⁸ COM(2016) 356 od 2. lipnja 2016.

¹⁹ COM(2017) 2601 od 26. travnja 2017.

zakonodavstva EU-a te promicanju socijalnog dijaloga na svima razinama. Zajedničkom izjavom o „Novom početku za socijalni dijalog” koju su u lipnju 2016. potpisali socijalni partneri EU-a, predsjedništvo Vijeća i Komisija potvrdila se zajednička predanost poboljšanju okvirnih uvjeta, učinkovitosti i kvalitete socijalnog dijaloga na svim razinama. Bilateralna suradnja između poslodavaca i sindikata ključna je za dobro funkcioniranje socijalnog dijaloga. Okvirni ugovor o aktivnom starenju i međugeneracijskom pristupu koji su u ožujku 2017. potpisali socijalni partneri na razini EU-a primjer je načina na koji socijalni partneri mogu pridonijeti boljem upravljanju i većoj učinkovitosti socijalnih i gospodarskih reformi.

Praćenje napretka u okviru europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika

Od početka mandata ove Komisije razmatranja povezana sa socijalnim pitanjima uključena su u europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika i njihova je uloga povećana. U analizama i preporukama uzet će se u obzir i promicati načela utvrđena stupom s pomoću procjene, praćenja i usporedbe napretka u njihovoj provedbi. Analiza i razmjena najboljih praksi provest će se u brojnim područjima, kao što je zakonodavstvo u području zaštite radnih mjesta, naknada za nezaposlene, minimalna plaća, minimalni dohodak i vještine²⁰. Praćenje napretka poduprijet će se novim pregledom socijalnih pokazatelja, koji se sastoji od ograničenog broja postojećih pokazatelja važnosti procjene kretanja u području zapošljavanja i socijalnih kretanja²¹. O pregledu socijalnih pokazatelja raspravljat će se s relevantnim odborima Vijeća kako bi se uključio u godišnje Zajedničko izvješće o zapošljavanju koje se objavljuje svake jeseni u okviru europskog semestra. Mogao bi postati i referentna točka za napore u socijalnoj dimenziji europodručja i općenito Europe.

Izrada zaključaka za dovršetak europske ekonomske i monetarne unije

Europski stup socijalnih prava uključen je u djelovanje povezano s pokretanjem novog postupka konvergencije unutar EMU-a. Temelji se na uvjerenju da je konvergencija u smjeru boljih društveno-gospodarskih rezultata, socijalne otpornosti i pravednosti nužna osnova za integriraniju i stabilniju Europu, a to je hitno pitanje za održivost ekonomske i monetarne unije. Budući uspjeh europodručja ovisit će, i to ne u maloj mjeri, o učinkovitosti nacionalnih tržišta rada i sustava socijalne skrbi i sposobnosti gospodarstva za brzu apsorpciju šokova i prilagodbu na njih te za učinkovito suočavanje s njihovim socijalnim posljedicama. Ovisit će i o sposobnosti nacionalnih gospodarstava da povećaju životni standard i potencijal rasta. Stoga je, da bi se osigurala učinkovita automatska stabilizacija, spriječilo i smanjilo siromaštvo te podržala reintegracija tržišta rada, potrebno visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje i dobro funkcioniranje tržišta rada te uspostavljanje dobro osmišljenih sustava socijalne zaštite. U skladu s izvješćem petorice predsjednika neka načela i prava utvrđena stupom mogla bi pridonijeti stvaranju standarda koji su u većoj mjeri obvezujući, što je u skladu s postupkom produblivanja EMU-a.

Financijska potpora Europske unije

²⁰ U tim se konkretnim područjima već djeluje u suradnji s odborima Vijeća.

²¹ Vidjeti SWD(2017) 200 od 26. travnja 2017.

Provedba europskog stupa socijalnih prava i dalje će se podupirati iz fondova EU-a, posebno Europskog socijalnog fonda. Naime, operativni programi 2014. – 2020. u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova i drugi glavni financijski programi kao što je Inicijativa za zapošljavanje mladih, Erasmus+, Europski fond za prilagodbu globalizaciji i Fond europske pomoći za najpotrebitije imat će ključnu ulogu u potpori brojnih načela stupa. Stup će biti i referentna točka u pripremi EU-ova financijskog programskog razdoblja nakon 2020. Komisija će blisko surađivati s državama članicama te lokalnim i regionalnim tijelima kako bi osigurala da financiranje EU-a ubuduće bude usmjereno na utvrđene prioritete i da države članice uspostave strukture koje su potrebne da bi se ta sredstva u potpunosti iskoristila tamo gdje su najpotrebnija.

5. Zaključak

Tijekom savjetovanja o europskom stupu socijalnih prava istaknuta je širina društvenih i gospodarskih problema s kojima se suočava Europa, a posebno europodručje, ali su potvrđeni i zajednički elementi tih izazova i potreba za zajedničkim i hitnim djelovanjem kako bi se Europu vratilo na put uključivijeg ekonomskog rasta i veće socijalne kohezije. ta su nastojanja dio šireg političkog i gospodarskog programa koji je pripremljen na razini Europe kako bi se odgovorilo na krizu iz posljednjeg desetljeća i prevladalo je.

Europskim stupom socijalnih prava predstavljaju se konkretna načela i prava, koja će se konkretizirati na razini EU-a i na nacionalnoj razini. U njemu se građani stavljaju na prvo mjesto i utvrđuje zajednički put do jednakih mogućnosti i pristupa tržištu rada, pravednih radnih uvjeta te socijalne zaštite i uključenosti. Ta načela i prava ključna su i za opsežniju raspravu o budućnosti EU27.

Države članice, njihova javna tijela, socijalni partneri na svim razinama i Institucije EU-a imaju zajedničku odgovornost za uspješniju i pravedniju Europu, u kojoj će se istodobno ostvarivati gospodarski i socijalni razvoj. U okviru stupa utvrđeni su pokazatelji za buduća djelovanja, zajedno s nizom inicijativa EU-a koje su danas predstavljene kao dio tog paketa. Komisija će i dalje tijesno surađivati s Europskim parlamentom i Vijećem za potporu u objavi stupa te s dionicima za njegovo praćenje na svim razinama.